

Akran Mentorlu?u De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Akran Mentorlu?u De?erlendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16664>

Özet

Akran Mentorlu?u De?erlendirme Ölçe?i (AMDEÖ), yüksekö?retim düzeyindeki **akran mentorlu?u** programlar?n?n etkinli?ini ve kalitesini de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Ölçek, mentorluk ili?kisinde ö?rencinin algılad??? deste?i, mentörün yetkinli?ini ve ileti?imi gibi kritik boyutlar? ölçmeyi hedefler. 2015 y?l?nda Selay Arkün Kocadere taraf?ndan geli?tirilen bu ölçek, mentorluk süreçlerinin ö?renci ba?ar?s? üzerindeki etkisini nicel olarak belirlemek için tasarlanmı?tır.

AMDEÖ, mentorluk ili?kilerinin hem pedagojik hem de sosyal yönlerini kapsayan 10 maddeden ve üç faktörden olumaktadır. Ölçek, özellikle üniversite düzeyindeki mentorluk uygulamalar?n?n geli?tirilmesi ve standardize edilmesi aç?s?ndan uygulayıcılara önemli veriler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Akran Mentorlu?u, Mentorluk De?erlendirmesi, Yüksekö?retim, Ölçek Geli?tirme, **Likert Ölçe?i**, Ö?renci Deste?i.

Yazarlar

Selay Arkün Kocadere

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, üniversite düzeyindeki **akran mentorlu?u** programlar?na katılan ö?rencilerin, mentorlar?n?n sundu?u deste?i, yetkinli?i ve genel ili?ki kalitesini ne derecede algıladıkları?n? ölçmektir. Ölçek, mentorluk ili?kilerinin ö?renme ve problem çözme süreçlerine olan katkı?s?n? de?erlendirerek programlar?n güçlü ve zayıf yönlerini ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Ölçek, uygulayıcılara mentorluk programlar?n?n etkilili?ini bilimsel yöntemlerle takip etme ve geli?tirme fırsat? sunar. Özellikle ö?rencilerin mentorlar?ndan aldıkları? geri bildirimlerin yapıc? olup olmadı?n?, mentörün konuya hakimiyetini ve ileti?im becerilerini objektif olarak de?erlendirmeye olanak tanır.

Yapı

Akran Mentorlu?u De?erlendirme Ölçe?i, **akran mentorlu?u** sürecinin ba?ar?s?n? belirleyen temel psikolojik ve pedagojik yapılar? ölçer. Bu yapılar genellikle üç ana boyutta toplanır: Destek ve Geri Bildirim, Mentör Yetkinli?i ve ?leti?im, ve Akran ?li?kisinin Etkisi.

Ölçek, ö?rencinin akademik ve ki?isel geli?imine katkıda bulunan unsurlar? (motivasyon, problem çözme yard?m?) ile mentorun profesyonel özelliklerini (konu hakimiyeti, objektiflik) bir arada de?erlendirerek mentorluk kalitesine dair kapsamlı bir bakı? aç?s? sunar. Toplam 10 madde, bu üç faktör alt?nda gruplandırılmı?tır (3+3+4).

Geçerlik

Ölçe?in **geçerlik** çal??malar?, ölçe?in geli?tirildi?i birincil akademik makalede (Arkün-Kocadere, 2015) detaylı olarak sunulmuştur. Bu çal??malar genellikle yapı geçerliliğini sağlamak üzere ke?fedici ve do?rulayıcı faktör analizlerini içermektedir.

Yapı geçerlili?i, ölçe?in teorik olarak ölçmeyi amaçladığı üç farklı boyutu (faktörü) ba?arılıya ayrıştırdığını göstermektedir. Bu, AMDEÖ'nün mentorluk de?erlendirme yap?s?n? do?ru bir şekilde temsil ettiğini kanıtlamaktadır.

Güvenirlik

Ölçe?in **güvenirlik** analizleri, iç tutarlılık katsayılar? (genellikle Cronbach Alfa) kullanılarak raporlanmıştır. Yayımlanan çal??mada (Arkün-Kocadere, 2015), ölçe?in ve alt faktörlerinin yeterli düzeyde iç tutarlılığa sahip oldu?u belirtilmiştir, bu da ölçek maddelerinin tutarlı ve güvenilir sonuçlar ürettiğini göstermektedir.

Detaylı güvenilirlik de?erleri (örneğin, test-tekrar test güvenilirli?i veya madde-toplam korelasyonlar?) için, kullanıcılarn birincil ara?tırma makalesine (DOI: 10.1080/13611267.2015.1090283) başvurular? gerekmektedir.

Faktör Analizi

Akran Mentorlu?u De?erlendirme Ölçe?i, yapılan **faktör analizi** sonucunda toplam 10 maddeden ve 3 alt faktörden oluşacak şekilde yapılandırılmıştır. Bu faktörler, mentorluk sürecinin farklı yönlerini temsil etmektedir.

Faktörlerin madde dağılımı aşağıdaki gibidir: 3 madde birinci faktörü, 3 madde ikinci faktörü ve 4 madde üçüncü faktörü oluşturmaktadır (3+3+4=10 madde). Bu yapı, mentorluk kalitesinin çok boyutlu do?as?nı yakalamayı amaçlamaktadır.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Developmental)

Format: 7'li **Likert Tip** Ölçek

Mevcut Diller: Türkçe (Orijinal Geli?tirme Dili)

Popülasyon Grubu: Yüksekö?retim Ö?rencileri

Ya? Grubu: Üniversite ö?rencisi ya? grubu (Genellikle 18-25)

Popülasyon Detaylar?: Akran mentorlu?u programlar?na kat?lan, mentorluk hizmeti alan lisans veya lisansüstü düzeydeki ö?renciler.

Test Metodolojisi: Bireylerin akran mentorluk deneyimlerine ili?kin öznel alg?lar?n? 7 dereceli bir skalada (örne?in, 1=Kesinlikle Kat?lm?yorum'dan 7=Kesinlikle Kat?l?yorum'a) de?erlendirmelerine dayan?r.

Anahtar Kelimeler

Mentorluk Kalitesi, Akademik Destek, Ö?retim Ortakl???, **Akran Mentorlu?u**, Ölçekleme, Hacettepe Üniversitesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?il.

Kurum E-posta Adresleri: selaya@hacettepe.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Selay Arkün Kocadere (Hacettepe Üniversitesi ile ili?kilidir).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, akademik bir çal??ma kapsam?nda 2015 y?l?nda geli?tirilmis?tir. Ticari olmayan akademik kullan?mlar için izin ve ücret bilgileri, sorumlu yazar (Selay Arkün Kocadere) ile do?rudan ileti?ime geçilerek teyit edilmelidir.

Ölçe?in geli?tirilme y?l?, birincil yay?n tarihi olan **2015**'tir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [akran-mentorlugu-degerlendirme-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Arkün-Kocadere, S. (2015). The development of a scale on assessing peer mentoring at the college level. *Mentoring & Tutoring: Partnership in Learning*, 23(4), 1-13. <https://doi.org/10.1080/13611267.2015.1090283>

Arkün-Kocadere, S. (2020). Ö?renenler Gözünden Karma Akran Mentorlu?u: Uygulay?c?lara

Öneriler. S. Öngöz (Ed.), E?itim Bilimleri Alan?nda Elektronik Mentorluk (s. 175 - 188).

Akran Mentorlu?u De?erlendirme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

Toplam 3 faktör, 3+3+4 = 10 madde

Mentorum çal??t??m konuyu daha iyi anlamam? sa?lad?.

Mentorum kar??la?t??m problemleri çözmeme yard?m etti.

Mentorum yap?c? dönütler verdi.

Mentorum beni motive etti.

Mentorum çal??t??m konuya hakimdi.

Mentorumün ileti?im becerileri kuvvetliydi.

Mentorum objektif davrand?.

Mentorum akran?m oldu?u için daha kolay ileti?im kurdum.

Mentorumü ö?retmenim kadar ciddiye ald?m.

Mentorumün deste?i ö?retmeniminki kadar etkili oldu.